

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Alexandro VII. Ad Clementem X.

Luxemburgi, MDCCXLII.

XIII. Decretum emanatum in Congregatione generali S. Romanæ, &
Universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram
Sanctissimo Domino Nostro D. Clemente, Divina Providentia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74833)

Indulget
prout in rub.

cus, & spiritualement fideliū ædificationem salu-
briter expedire in Domino arbitramur.

§. 1. Itaque gloriosæ B. Stanislai Koftkæ Poloni
Societatis JESU merita, devota consideratione,
magnoque cum spirituali animi nostri gaudio reco-
lentes, ac piis, enixisque Charissimi in Christo filii
nostri Michaëlis Poloniæ Regis Illustris, & dilecto-
rum filiorum Præpositi Generalis, & Presbyterorum
dictæ Societatis precibus Nobis humiliter porre-
ctis favorabilem assensum præbere cupientes, ipso-
rumque Præpositi Generalis, & Presbyterorum
singulares personas à quibusvis excommunicatio-
nis, suspensionis, & interditi, aliisque Ecclesia-
sticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab
homine, quavis occasione, vel causa latis, si qui-
bus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum
præsentium dumtaxat consequendum, harum ser-
rie absolventes, & absolutas fore censentes, de
venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardina-
lium sacris Ritibus Præpositorum consilio, ut de
dicto Beato Stanislao Koftka quotannis die 13.
Novembris in universo Regno Poloniæ, & magno
Ducatu Lithuanicæ, necnon in Ecclesia Sancti An-
drææ in Monte Quirinali hujus Almæ Urbis nostræ,
ubi ejusdem Beati Stanislai corpus requiescit, ac
omnibus, & singulis Ecclesiis dictæ Societatis
JESU Missa, etiam à Sacerdotibus eo die ad Ec-
clesias hujusmodi confluentibus, & à Religiosis
ejusdem Societatis ubicumque terrarum existentibus
celebrari, & Officium recitari de Comuni
Confessorum non Pontificum, juxta Rubricas Bre-
viarii, & Missalis Romani liberè, & licitè possint,
& valeant, auctoritate Apostolica tenore præsen-
tium perpetuò concedimus, & indulgemus.

§. 2. Non obstantibus Constitutionibus, &
Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis
quibuscumque.

§. 3. Volumus autem, ut earumdem præsen-
tium literarum transumptis seu exemplis etiam im-
pressis manu Secretarii dictæ Societatis, vel Nota-
rii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in
Ecclesiastica dignitate constitutæ, vel Præpositi,
aut Vicarii Generalis ejusdem Societatis pro tem-
pore existentis munitis, eadem prorsus fides in
iudicio, & extra illud, ubique locorum habeatur,
quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent
exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem
sub Annulo Piscatoris die 16. Aug. 1670. Pontifi-
catus Nostri Anno primo.

Feria 5. die 21. Augusti 1670.

XIII.

Decretum emanatum in Congregatione generali
S. Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita
in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram
Sanctissimo Domino Nostro D. CLEMENTE,
Divina Providentia Papa X. ac Eminenti-
ssimis & Reverendissimis DD. S. R. E.
Cardinalibus, in tota Republica Christiana
contra hæreticam pravitatem Generalibus In-
quisitoribus à Sancta Sede Apostolica specia-
liter deputatis.

Exordium.

CUM aliàs per Sacram Congregationem S.
Officii iteratis Instructionibus ab eadem ema-
natis de anno 1658. & 1665. locorumque Or-
dinaris transmissis, provisum fuerit, ut præscrip-
tis Interrogatoriis faciendis Testibus, qui ad pro-
bandum statum liberum, contrahentium matri-
monium inducuntur, omnis prorsus secludere-
tur aditus iis, qui adhuc vivente altero Con-
juge, aut aliàs impediti ad secunda illicita vota tran-
sire satagebant: Videns nihilominus Sanctiss. D.
N. quamplures locorum Ordinarios, vel eorum
Vicarios, & Deputatos ad excipiendas testium
depositiones, necnon Parochos, & Notarios in

casibus expressis, aut omittere, aut non observa-
re earumdem Instructionum tenorem; Et licet ali-
quando plene observent, non tamen interrogare
testes super aliis impedimentis dirimentibus.

§. 1. Ideò volens Sanctitas Sua prædictis malis
occurrere, re maturè considerata cum Eminen-
tissimis, & Reverendiss. Dominis Cardinalibus
Generalibus Inquisitoribus, præfenti Decreto per-
petuis futuris temporibus duraturo, iterum in-
jungit omnibus Vicariis, seu Deputatis pro exa-
minandis Testibus ad probandum statum liberum
contrahentium matrimonium; necnon Parochis,
Notariis, & quibuscumque aliis respectivè, sub
pœnis etiam gravibus corporalibus arbitrio Sac.
Congreg. ut instructionem infra scriptam ad un-
quem observent.

§. 2. Ut autem præfens Decretum, & Instru-
ctio ad omnium notitiam facilius deveniant, de-
crevit, illa ad valvas Basilicæ Principis Apostolo-
rum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Cam-
pi Floræ de Urbe, ac Palatio Sancti Officii ejus-
dem Urbis per aliquem ex Curforibus Sanctitatis
Suz publicari, ac eorum exempla ibidem affixa
relinqui; illaque sic publicata omnes, & singulos,
quos concernunt, post duos menses à die publi-
cationis in Urbe faciendæ numerandos, perindè
afficere, ac arctare, ac si illorum unicuique per-
sonaliter notificata, & intimata fuissent.

INSTRUCTIO

Pro examine illorum Testium, qui inducuntur pro
contrahendis matrimoniis, tam in Curia Eminen-
tiss. & Reverendiss. Domini Cardinalis Urbis Vi-
carii, quam in aliis Curii caterorum Ordina-
riorum.

IN primis Testis moneatur de gravitate juramenti
in hoc præsertim negotio pertimescendi, in
quo Divina simul, & humana Majestas lædi-
tur, ob rei, de qua tractatur importantiam,
& gravitatem, & quod imminet pœna Trire-
mum, & fugationis deponenti falsum.

2. Interrogetur de nomine, cognomine, patria,
ætate, exercitio, & habitatione.

3. An sit Civis, vel Exterus, & quatenus sit ex-
terus, à quanto tempore est in loco, in quo
Testis ipse deponit.

4. An ad examen accesserit spontè, vel requi-
situm: Si dixerit accessisse spontè à nemine re-
quisitum, dimittatur, quia præsumitur men-
dax. Si verò dixerit accessisse requisitum, in-
terrogetur à quo, vel à quibus, ubi, quando,
quomodo, coram quibus, & quoties fuerit re-
quisitus, & an sciat adesse aliquod impedi-
mentum inter contrahere volentes.

5. Interrogetur an sibi pro hoc testimonio feren-
do fuerit aliquid datum, promissum, remis-
sum, vel oblatum à contrahere volentibus, vel
ab alio ipsorum nomine.

6. Interrogetur an cognoscat ipsos contrahere
volentis, & à quanto tempore; in quo loco,
qua occasione, & cujus qualitatis, vel condi-
tionis existant.

Si responderit negativè, Testis dimittatur:
si verò affirmativè.

7. Interrogetur, an contrahere volentes sint Ci-
ves, vel exteri: si responderit esse exteros, su-
perfedatur in licentia contrahendi, donec per
litteras Ordinarii ipsorum contrahere volen-
tium, doceatur de eorum libero statu, de eo
tempore quo permanerunt in sua Civitate, vel
Diecefi. Ad probandum vero eorumdem con-
trahere volentium statum liberum pro reliquo
temporis spatio, scilicet, usque ad tempus,
quo volunt contrahere, admittantur Testes ido-
nei, qui legitime, & concludenter deponant sta-
tum liberum contrahere volentium, & reddant

Decretum
Pontif. ad-
jungit.

Jubet publi-
cari.

sufficientem rationem causæ eorum scientiæ, absque eo quod teneantur deferre attestationes Ordinariorum locorum, in quibus contrahere volentes moram traxerunt.

Si verò responderit contrahere volentes esse Cives :

8. Interrogetur sub qua Parochia hætenus contrahere volentes habitaverunt, vel habitent præsentem.

Item an ipse Testis sciat, aliquem ex prædictis contrahere volentibus quandoque habuisse uxorem, vel Maritum, aut professum fuisse in aliqua Religione approbata; vel suscepisse aliquem ex Ordinibus Sacris, Subdiaconatum scilicet, Diaconatum, vel Presbyteratum; vel habere aliud impedimentum, ex quo non possit contrahi Matrimonium.

Si verò Testis responderit non habuisse uxorem, vel maritum, neque aliud impedimentum ut supra :

9. Interrogetur de causa scientiæ, & an sit possibile, quod aliquis ex illis habuerit uxorem, vel maritum, vel aliud impedimentum &c. & quod ipse Testis nesciat.

Si responderit affirmativè, supersedeatur, nisi ex aliis Testibus probetur concludenter non habuisse uxorem, vel maritum, neque ullum aliud impedimentum &c.

Si verò responderit negativè :

10. Interrogetur de causa scientiæ, ex qua deinde Judex colligere poterit, an Testi sit danda fides.

Si responderit contrahere volentes habuisse uxorem, vel maritum, sed esse mortuos :

11. Interrogetur de loco, & tempore, quo sunt mortui, & quomodo ipse Testis sciat fuisse Conjuges, & nunc esse mortuos. Et si respondeat mortuos fuisse in aliquo Hospitali, vel vidisse sepeliri in certa Ecclesia, vel occasione militiæ sepultos fuisse à militibus, non detur licentia contrahendi, nisi prius recepto testimonio authentico à Rectore Hospitalis, in quo prædicti prædecesserunt, vel à Rectore Ecclesiæ, in qua humata fuerunt eorum cadavera, vel si fieri potest, à Duce illius Cohortis, in qua descriptus erat miles. Si tamen hujusmodi testimonia haberi non possunt, Sacra Congregatio non intendit excludere alias probationes, quæ de jure communi possunt admitti, dummodò sint legitimæ, & sufficientes.

12. Interrogetur, an post mortem dicti Conjugis defuncti, aliquis ex prædictis contrahere volentibus transferit ad secunda vota.

Si responderit negativè :

13. Interrogetur, an esse possit, quod aliquis ex illis transferit ad secunda vota, absque eo quod ipse Testis sciat.

Si responderit affirmativè, supersedeatur in licentia donec producantur Testes, per quos negativa coarctetur concludenter.

Si verò negativè.

14. Interrogetur de causa scientiæ, qua perpen-
sa, Judex poterit judicare, an sit concedenda licentia, vel ne.

Si contrahentes sunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, nisi doceant per fides Ordinariorum suorum esse liberos, & in aliis servata forma Concilii Tridentini in cap. Multi, sess. 24.

Fides, aliæque documenta, quæ producuntur de partibus, non admittantur, nisi sint munita sigillo, & legalitate Episcopi Ordinarii, & recognita saltem per Testes, qui habeant notam manum, & sigillum, & attentè consideretur quod fides, seu testimonia bene, & concludenter identificent personas, de quibus agitur.

Pro testibus in hac materia recipiantur magis consanguinei, quam extranei; quia præsumun-

tur melius informati, & Cives magis, quam Exteri: nec admittantur homines vagi, & milites, nisi data causa, & maturo consilio; Et Notarius exactè describat personam Testis, quem si cognoscit, utatur clausula, *mibi bene cognitus*: sin minus, examen non recipiat, nisi una cum persona Testis aliqua alia compareat cognita Notario, & quæ attestetur de nomine, & cognomine ipsius testis, necnon de idoneitate ejusdem ad testimonium ferendum. Et hujusmodi examinibus debet interesse in Urbe ultra Notarium, Officialis specialiter deputatus ab Eminentissimo Vicario: & extra Urbem, vel Vicarius Episcopi, vel aliqua alia persona insignis, & idonea ab Episcopo specialiter deputanda: aliàs puniatur Notarius arbitrio Sacre Congregationis, & Ordinarius non permittat fieri publicationes.

Ordinarii præcipiant omnibus, & singulis Parochis in eorum Diocæsihus existentibus, ut pro matrimoniis cum exteris contrahendis non faciant publicationes in eorum Ecclesiis, nisi certiorato Ordinario, à quo, vel ejus Generali Vicario priùs teneantur authenticam reportare, quod pro tali matrimonio fuerunt examinati Testes in eorum Tribunali, qui probant statum liberum contrahere volentium, &c.

Contravenientes autem severe punientur.

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi millesimo sexcentesimo septuagesimo. Indictione octava, die verò 30. mensis Augusti, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Divina providentia Papæ Decimi; Anno Primo, supradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Floræ de Urbe, ac Palatii S. Officii ejusdem Urbis per me Petrum Paulum Desiderium, ejusdem Sanctiss. D. N. Papæ, & Sanctiss. Inquisitionis Curæ.

Confirmatio nonnullorum Decretorum Capituli Generalis Congregationis Cassinen. Ordinis S. Benedicti, de conditionibus circa electionem, & administrationem officii Procuratoris Generalis observandis.

Ne pluries dicta otiose repetam te remitto ad ea, quæ notavi ad Urb. VIII. Const. 233. Nuper. Tom. V. fol. 311.

C L E M E N S P A P A X.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncti nobis divinitus pastoralis officii debito illa, quæ à Congregationibus Religiosorum Virorum Altissimi obsequiis sub suavi vitæ monasticæ Jugo mancipatorum pro felici earum regimine, & gubernio providè facta esse noscuntur, ut firma semper, atque inviolabilia persistant, libenter cum id à nobis petitur, Apostolici muniminis nostri Præsidio roboramus.

§. 1. Exponi siquidem Nobis super fecit dilectus filius Procurator Generalis Congregationis Cassinen. Ordinis S. Benedicti, quod in Capitulo Generali, d. Congregationis mense Maio proxime præterito Mantuæ celebrato, edita, & facta fuerunt nonnulla Decreta, & ordinationes, seu conditiones, tenoris qui sequitur videlicet: Primò. Cùm à Patribus Capituli Generalis celebrati in Monasterio S. Benedicti de Mantua unanimi consensu sancitum sit, ut ad evitandas expensas, ac itinerum incommoda, Capitulum Generale, quod à Constitutionibus nostris singulis annis celebrandum mandatur, imposterum altero quoque anno ad mentem sæl. record. Alexandri PP. VII. cogi debeat: Idcirco quo præfato Patrum Decreto majus robur accedat, Patri Procuratori Generali injungimus, ut cum primum Romam accesserit à S. D. N. ejusdem decreti confirmationem

per

XIV.

Edita An. D.
1670.

Proccinium.

Decretum
Capituli Ge-
neralis.